

trekt de tweede lijn met nu wel algeheele verlooening der eerste zoo mogelijk nóg forscher; „stel u nu..... slechts een oogenblik voor, dat er geen gemeene gratie ware uitgegaan, en dat in geen andere dan in de particuliere genade de ontferming onzes Gods zich geopenbaard had; welke zou dan de toestand zijn geworden? Dit valt, bij wijze van vergelijking, af te meten naar den toestand, waarin ons geslacht verkeerde, toen de zondvloed intrad"; in dat tijdsgewricht immers was volgens Kuyper's meening de werking der gemeene gratie reeds vertoekt; het menschenleven van die periode geeft een beeld niet van de hel, doch van een hel-in-wording, en dan nog maar een „hel-op-aarde", hetgeen intusschen nog altijd heel iets anders is (445). Een hel op aarde? Maar hebben we wel eens even de hooge vlucht van de cultuur reeds vóór den zondvloed ons ingedacht?

BEGIN

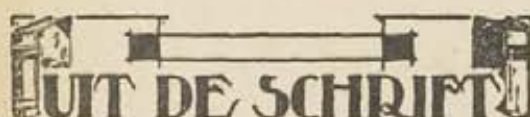
De reis gaat nu weer verder, Heer langs U bekende wegen.
Geef bij den aanvang ook dit keer Uw heil, Uw hulp, Uw zegen.

Ons lot is in Uw sterke Hand, die zacht Uw volk wil leiden naar het onwrikbaar Vaderland, hetwelk wij hunk'rend beiden.

Al gaat het ook door smart en pijn, Uw Rijk komt immer nader.
En zal het hier vaak donker zijn, schenk ons Uw licht, o Vader!

Leer ons den weg gewillig gaan, .. Verlicht Gij onze schreden en doe ons aan het eind der baan ontzondigd binnentreden.

J. L. J.

GABRIËL IN ACTIE.

En ik hoorde een menschenstem..... die riep en zeide: Gabriël, doe dezen het gezicht verstaan. En hij kwam bij mijne plaats..... en hij zeide tot mij: let op, menschenkind, want het gezicht heeft betrekking op den eindtijd..... Tegen den Vorst der Vorsten zal hij opstaan; doch hij zal zonder (menschen)hand verbroken worden.....

Daniël 8 : 16, 17, 25.

Nog was ik aan het spreken in het gebed, toen de man Gabriël..... haastig kwam toesnellen..... en hij..... zeide:zeventig zeven jaren zijn afgezonderd over uw volk en uw heilige stad, om de goddeloosheid te niet te maken, en de zonden weg te doen en de ongerechtigheid te verzoenen, en eeuwige rechtvaardigheid aan te brengen, en gezicht en profetie te verzegelen, en eene heiligheid der heiligheden te zalven..... En na de twee en zestig zeven jaren zal een gezalfde worden uitge-roeid.

Daniël 9 : 21, 22, 24, 26.

De engel zeide:Zacharias,uwe vrouw zal u eenen zoon baren..... en velen van de kinderen Israëls zal hij bekeeren tot den Heere hunnen God. En hij zal voor zijn aangezicht uitgaan in den geest en de kracht van Elia, om de harten van vadersen te bekeeren tot kinderen, en ongehoorzamen tot de gezindheid van rechtvaardigen, om voor den Heere te bereiden een toegerust volk.... Ik ben Gabriël.

Lukas 1 : 13, 16, 17, 19.

In de zesde maand echter werd de engel Gabriël van God gezonden.... tot eene maagd.... Maria.... En bij haar binnengekomen, zeide hij: ..gij zult eenen zoon baren en zijnen naam Jezus noemen.... en de Heere God zal Hem den troon van Zijn vader David geven.

Lukas 1 : 26, 27, 28, 31, 32.

Gods engelen, die liturgische, d.w.z. in den Rijksdienst met Rijksopdracht belaste, geesten (Hebr. 1 : 14), treden in dezen hunnen dienst voor het overgrote deel op zonder hun naam te noemen: bij een ambassadeur doet de naam van den Zender alles, die van den gezondene daarentegen niets er toe.

Maar soms kan de naam van den Gevoelachtigde in Rijksdienst toch eenige betekenis hebben; inzoooverre namelijk, als in zijn naam de hooge autoriteit van zijn Zender, en dus van zijn eigen boodschap tot uitdrukking komt. Zoo wordt ook soms de engel Gabriël bij zijn naam geïntroduceerd bij de Kerk. Want Gabriël betekent: man-van-God; dienaar-van-God; leenman-van-God; hij staat dan ook „voor God" (Lukas 1 : 19). Wie uit zijn mond een boodschap aanhoort, moge weten, hoe hij ze ontvangt;

want de naam duidt aan het gezag van de hemelsche mogendheid, die uit zijn mond zich laat hooren..

Zoo is de engel Gabriël bij uitstek spreker Gods en toegevoegd verklaarder-spreker. Als Daniël, die „zeer gewenschte man", die hier beneden spreker Gods moet wezen, in een visioen een- en andermaal de toekomst van de Kerk onder de tyrannie der vijandige wereldmachten aanschouwt, dan is het Gabriël, die hem het visioen moet uitleggen; zoo wordt hij actief als engel-verklaarder, van boven.

En het zijn altemaal vreeselijke dingen die Daniël aanschouwt en Gabriël van authentieke commentaar voorziet. Daarboven uit gaan evenwel de heerlijkheden van Gods behoudende en reddende genade in den komenden Messias. De „eindtijd" is in aantocht: dat wil zeggen: de tijd, die Israëls geschiedenis tot haar voltooiing, tot haar laatste, haar ontknoopings-periode brengen zal. Die „eindtijd" zal, evenals de in Jer. 31 aangekondigde periode van het „nieuwe verbond", aanvangen na de ballingschap, en alzoo heeleiden tot de komst van den Messias, die dan weer van heel de wereldgeschiedenis het einde zal nabij brengen. Welnu, in dien „eindtijd" in de laatste periode van de oudtestamentische bedéeling, zal een wereldlijk en wereldsch vorst opstaan, die in heel zijn beleid beeld en voorlooper zal zijn van den antichrist. Hij zal rebel-leeren tegen den Heere God, den Vorst der vorsten, den Heer der heeren. Den door Dezen verordenden eeredienst zal hij belemmeren; hij zal, om zoo te zeggen, op den weg van den Koning Israëls „bergen" als evenzoo vele barrikades opwerpen, en „dalen" als even zoovele putten of wagen-vallen — ons geslacht zou zeggen: tank-vallen — graven.

Dat is de ééne profetie van Gabriël. Op den Koningsweg ziet hij bergen en dalen — d.w.z. belemmeringen voor den Vorst der vorsten. De antichristelijke vorst doet het tegendeel van wat Jesaja eens vorderde als de Rijks-praestatie voor den „eindtijd": bereidt den weg van den Koning der koningen, slecht de „bergen", vult de „dalen", neemt de barrikades weg, dempt de putten. Laat den Koning binnenrijden op een effen weg.

Dat negatieve is de eerste boodschap, die Gabriël, Gods kommentator en parafrase-gever, Daniël doet hooren.

Maar daarom is het ook zoo heerlijk, dat diezelfde Gabriël tegen het einde van den „eind-tijd-in-eersten-aanleg" het negatieve bericht mag vervangen door het positieve. Eerst heeft hij den weg-versperrenden, den tempel-ontheiligenden anti-christelijken tyran moeten aankondigen (in Antiochus Epiphanes); maar thans mag hij de geboorte voorspellen van den de versperingen wegruimenden, den tempel schoonvegenden voorlooper van Messias (in Johannes den Dooper). Die zal de „bergen" slechten, de „dalen" vullen, opdat de Koning zijn erfland ongehinderd binnentrekke.

Antiochus — die zal velen verleiden.

Johannes — die zal velen bekeeren.

Antiochus — die zal de groote Achab wezen.

Johannes — die zal de groote Elia zijn.

Antiochus — die zal met zijn brutale daden van tempel-ontheiliging, van besnijdenis-verbod, van altaar-profanatie, de jongere generatie (de zonen) van de oudere (de vrome vadersen) losweken.

Maar Johannes — hij zal de jongere generatie weer tot de gehoorzaamheid der vrome voor-geslachten terugroepen. De besnijdenis zal hij door den doop bevestigen, het altaar door de offerande heiligen, den tempel een willig volk toevoeren.

O Gabriël, — gij ziener van de vernielings-troepen van den antichrist, maar tevens van de herstel- en opruimingstroepen van de vijfde colonne van Vorst Messias! O Gabriël — gij verkondiger van kwade en van goede boodschap! Gabriël — gij kommentator van het overkorte evangelie; uw woorden zijn bitter en zoet, ze spellen doodsweten, maar niet minder de barensweeten van den eindtijd, — van allen eindtijd, — ook van den onzen.

Negatief en positief — die waren tot nu toe kwesties van voorloppers. Antiochus Epiphanes was een voorlooper van den grooten Antichrist, en Johannes de Dooper voorlooper van den Christus.

Doch ook de Christus zelf zal negatief en po-

sitief in zijn werk zijn. En weer is Gabriël, die opnieuw den profeet-ziener Daniël als engel-verklaarder te hulp snelt, volledig in de teekening van dien Menschenzoon, tevens Zoon van God.

Allereerst geeft hij weer den „eindtijd" aan, de periode van de te-ruste-brenging van het Oude Testament. Die tijd zal zeer chaotisch zijn: antichristelijke razzia's als van Antiochus Epiphanes gunnen aan opbouwende krachten geen kans, ze brengen alleen maar den chaos.

Ja, zoo is 't van menschenlijken kant.

Maar van Gods zijde zal toch diezelfde onregelmatige tijds-spanne vól van opbouwende kracht zijn, en regelmatig tot in het uiterste. Als „zeventig zeven jaren" (o, die ronde getallen!) staan in Gods raad die jaren van antichristelijke afbraak te boek gesteld. „Zeven" is het getal van goddelijke volkomenheid en volledigheid, van een goddelijk klaar-komen en tot rust-komen. „Zeventig maal zeven" wil dus in de taal der getallen-symboliek zeggen: er is een periode van constructieven arbeid, van opbouw van goddelijke scheppingskracht, die tot rust komt, die eens gaat zeggen: het is volbracht.

De afbraak-periode van den antichrist is dus dezelfde als de opbouw-periode Gods.

Welnu, in die periode zal het doel van Gods positieven opbouw zijn: de vernietiging der goddeloosheid, het wegdoen der zonde, de verzoening der ongerechtigheid, het oprichten eener blijvende gerechtigheid, de rechtvaardiging van geroepen zondaren. Daarin zullen het profetisch gezicht, alsmede de man, die het onder woorden bracht, uit de feiten van deze vrijspreekende genade Gods worden gerechtvaardigd, hun bevestiging ontvangen. Het oude verbond zal straks met eere worden uitgeleid: het is dan oud en verouderd, en kan verdwijnen. Een nieuwe eeredienst, in geest en waarheid zal worden ingevoerd, het zal een „heiligheid der heiligheden" zijn, maar dan in een geestelijken tempel, en gezalfd met meer-dan-olie. Doch deze nieuwe toekomst zal niet zonder bloedstorting kunnen worden bereikt. Tel van de zeventig zeven jaren de laatste zeven af, en voor uw geest staat de laatste periode vóórdat het: „het is volbracht" der goddelijke rust kan worden uitgesproken. In dit slot-bedrijf nu van het goddelijk drama zal bloed vloeien. Verzoenend bloed. Offerbloed. Het bloed van den Gezalfde Gods, die zelf zal worden uitgeroeid, zijn leven tot een rantsoen stellende. Het slot-bedrijf — dat is in de symboliek der getallen de tijd van Christus' omwandeling op aarde. Dan komt het „volbracht", — en dan is het Paschen, rust, sabbathsrust, volkomen rechtvaardiging. En dan is David in zijn Zoon en Heere geklommen op den troon, boven de wolken, waar niemand hem ooit weer kan ontbloeten.

Aldus Gabriël aan het begin der zeventig zeven jaren, sprekende tot Daniël.

En zie nu weer, hoe rijk de Schrift is, hoe nauwkeurig de klok slaat in den hemel, en hoe groot de eenheid is in de opdrachten van Gods hemel-liturgien, van zijn liturgische ambassadeurs. Zie, het beginpunt van het laatste zeven-tal is bereikt — een maagd gaat zwanger worden; reeds is de tegenvoeter van Antiochus Epiphanes, Johannes de Dooper, in het vleesch ontvangen; en in de zesde maand na diens conceptie gaat Gabriël de klok luiden — ditmaal niet in de droomen van Daniël, doch voor de wakende Maria. Het Kind, dat eenmaal uitgeroeid zal worden, komt uit uw schoot, gebenedijde vrouw. Het offer-van-bloed, dat Hij gaat brengen, moet zijnen naam bepalen: noem hem dus Jezus — zalig maker; want Hij zal de groote Rechtvaardiging brengen. En Hij zal David's troon bestijgen — in rust, na zijn zeventig zeven jaren — als alles gansch gereed zal zijn.

O Gabriël — hoe schoon is toch uw liturgie. Van den Oelai (het water uit de droomen van Daniël, 8 : 2, 15) tot Nazareth, van Susan's burecht (8 : 2) tot Nazareth's stulpje, van Antiochus Epiphanes' protserig paleis tot Zacharias' tempel-vloer, van de door Antiochus gemolesteerde en gearresteerde priesters tot den in den tempeldienst herstelden Zacharias, van voorlooper tot Koning, van vóór-alarm tot Groot Alarm trekt gij de openbaringshistorische lijn recht-toe, recht-aan. Een maagd spreekt gij met zachte stem aan, maar een priester, die de boeken kennen moet, die de openbarings-lijn dient te kennen, en toch nog twijfelt, dien sluit

gij d
(Luka
Gij
Beter
Hij ve
en lee
adven
nog g
jaren,
gister

Eenh
en m

We l
profess
Een
van D
wonder
ieder,
werkt,
daarme
niettem
uitdrijv
staat".

Maar
lezen, o
in „Ger
lets i
wordt i
Ingrijpe
melding
indijl e
langen
een Mij
Javaans
een Ho
in Bata
Tot n
verschil
Djokja,
veld op
was gev
de beke
oorlogsi
arbeidde
Tegal, i
in Oeng
bestaan
Hiertege
brengen,
taalgebl
alle opl
houdt d
zeer ver
verband
Midden
lend van
maar oo
Alles sa
wel een
punt ru
en zien
Gereform
Theologi
mogelijk
Het spre
School a
leid, die
ressort k
we hier

In ver
ons te b
de Zendi
worden
ons zend
andere 24
of dat g
van onze
b.v. niet
tot over
ding van
elkander
groot bek
vragen, d
ken met
zooveel i
verschille
ons aan.
stroom v
wel, wan
consequer
Tot zoo

Ge heb
Een Thee
zoo ongev
bedenkelt
Gods Wo
of van D
ren en de
Maar hi
verzet teg
doctratisch
Barthiane
Zooals all
schende p
anti-Schij
het kusse
ben. Het i